

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Karin Laurijs
k.laurijs@nijmegen.nl
T 024 – 329 0621418262

Ons kenmerk

D240317207

Datum 16 april 2024
Onderwerp Aanpak houtstook 2025

Geachte leden van de raad,

Deze brief beschrijft de aanpak van houtstook vanaf 2025 en het afwegingskader waarmee deze aanpak tot stand is gekomen. Dit met het oog op de mogelijkheden en onmogelijkheden van de Omgevingswet. De kern van de aanpak blijft het ontmoedigen van houtstook om overlast en gezondheidsschade door houtstook verder te verminderen. Houtstook is namelijk verantwoordelijk voor 23% van de fijnstofuitstoot in Nederland.

Houtstook aanpak vanaf 2025

In 2020 is het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2020 – 2030 vastgesteld. Bij de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma 2020-2030¹ is een motie aangenomen gericht op vermindering van overlast door houtstook². Naar aanleiding daarvan is een lokale aanpak, gericht op vermindering van overlast door houtstook, ontwikkeld en uitgerold over de gehele stad. In grote lijnen zetten we de aanpak van 2024 door in 2025 en we scherpen de aanpak aan waar nodig.

We gaan door met de stadsbrede communicatiecampagne over de effecten van houtstook en hoe bewuster te stoken. Uit het onderzoeksrapport “Houtstokers en gemeentelijke inzet 2023” blijkt dat nog altijd 20% van de respondenten met een houtkachel niet goed op de hoogte is van de uitgangspunten van verantwoord stookgedrag³. De manier waarop gestookt wordt, heeft een groot effect op hoeveelheid uitgestoten fijnstof. Door op sociale media stookfeitjes en stookquizen aan te bieden; in lokale media interviews te plaatsen en met flyers en abriposters campagne te voeren, bereiken wij verschillende groepen in

¹ <https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/71174270-0ac0-42e2-bf28-e7d7ff142800?documentId=cf35a3c9-5388-41a1-bc8b-5414e0a58248&agendatemplId=1cf752b2-0086-4ab9-a3d6-4772fda9667b>

² <https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/4f8e57aa-3490-439f-aefe-342060323365?documentId=e2a29a3f-802f-4cad-8bb2-45290c4b753c>

³ <https://app4.nijmegen.nl/rapporten/Onderzoeksrapport%20Houtstokers%20en%20gemeentelijke%20beleidsinzet%202023.pdf>

Nijmegen. Om de effectiviteit van de campagne te monitoren voeren we in 2025 een stadspanel uit, vergelijkbaar met de onderzoeken uitgevoerd in 2021 en 2023.

Bovendien zetten we de subsidieregeling voor het verwijderen van het rookkanaal door. De subsidieregeling is namelijk een positieve financiële prikkel om te stoppen met het stoken van hout. De drie tranches van deze regeling tussen 2021 en 2024 zijn allemaal succesvol afgerond, waarbij het subsidieplafond iedere keer bereikt is. Bij de meest recente subsidieregeling, in 2024, is zelfs binnen drie maanden het subsidieplafond van 50.000 euro gehaald. Waarmee we 53 aanvragen hebben kunnen honoreren. Dit terwijl het subsidieplafond met 20.000 euro is verhoogd ten opzichte van de vorige regeling én het plaatsen van houtrook filters niet meer gesubsidieerd werd.

Uiteraard blijven wij alle binnenkomende overlastklachten registreren om gericht te kunnen communiceren in wijken waar veel overlast is. Ook blijft de mogelijkheid tot buurtbemiddeling voor inwoners. En we blijven aangesloten wij regionale en landelijke werkgroepen om scherp zicht te hebben op ontwikkelingen rondom houtstook.

Afwegingskader houtstook aanpak

In juridisch opzicht kunnen er in het omgevingsplan lokale regels gesteld worden aan het gebruik van kachels, haarden, vuurkorven en niet aan de aanwezigheid ervan. Zoals door uw raad is vastgesteld in de Nota van uitgangspunten voor het omgevingsplan deel 1, dienen lokale regels uitvoerbaar en handhaafbaar te zijn. Juist de handhaving en uitvoerbaarheid is bij regelgeving voor houtstook erg lastig. Daarom zetten we de uitvoering van de regelgeving centraal in onze afweging voor het vervolg van de houtstook aanpak. Hieronder is eerst beschreven wat juridisch mogelijk is en daarna wat hiervan de uitvoeringsrealiteit is.

Juridische mogelijkheden

Bij lokale regels voor houtstook kan gedacht worden aan een stookverbod bij een code rood stookwijzer. De stookwijzer is een landelijke tool die een code rood af geeft als er te weinig wind staat of als de luchtkwaliteit te slecht is om hout te stoken. Er geldt op ongeveer 30% van de dagen een code rood. Ook kan gedacht worden aan een stookverbod voor houtstook buitenshuis, bijvoorbeeld vuurkorven en barbecues of een stookverbod in delen van de stad. Een zachtere aanpak is een meldingsplicht, waarbij nieuwe kachels en haarden moeten voldoen aan bepaalde emissie-eisen.

Uitvoeringsrealiteit

Veel hout wordt binnenshuis gestookt. Een huis betreden om te controleren op houtstook mag echter niet zonder toestemming van de eigenaar. Een methode om van buitenuit te kunnen handhaven is essentieel. Zo'n methode is er op dit moment niet. Zo is het bijvoorbeeld soms al lastig op basis van een houtstook-geur vast te stellen waar precies hout gestookt wordt.

Daarnaast moet handhaving op heterdaad gedaan worden. Handhaven op basis van foto- en videomateriaal met terugwerkende kracht is niet genoeg om een overtreding vast te

kunnen stellen. Dit is namelijk fraudegevoelig. Met het huidige meldingssysteem, zit er tussen een melding en het daadwerkelijk kunnen handhaven, vaak minimaal een paar uur. De haard of kachel kan dan alweer uit zijn.

Bovendien is het op meldingen afgaan om te handhaven arbeidsintensief. In het stookseizoen 2023-2024 zijn er 488 overlast meldingen binnen gekomen van ongeveer 60 verschillende melders. Gezien de huidige capaciteit van Toezicht en Handhaving, zal handhaven op houtstook niet als prioriteit gezien worden.

Dit alles samen maakt de uitvoering van regelgeving rondom houtstook ingewikkeld en verre van waterdicht.

Conclusie

Lokale regels stellen aan houtstook bevat veel haken en ogen. Handhaving is erg lastig en arbeidsintensief. Daartegenover staat dat een aanzienlijk deel van de inwoners zich niet bewust is van de uitgangspunten van verantwoord stookgedrag. Iets wat overlast door houtstook vermindert. Dit betekent dat er op het gebied van communicatie veel te behalen valt. Ook loopt de subsidieregeling voor het verwijderen van rookkanalen al drie tranches goed. In 2025 zetten we in op communicatie en de subsidieregeling voor het verwijderen van rookkanalen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester